

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

En Barcelona Ptas. 2 trimestre
Fora ciutat » 2 »
Los suscriptors del interior reben las obras del
: : : : : folletí encuadernadas : : : : :

DIRECTOR

D. Joan Brú Sanclement

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de las Cabras, 13, 2^a (Bussó á la escala)

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent 15 cént.
Los números atrassats son al mateix
: : : : : preu y sense folletí : : : : :

QUART FOLLETÍ • LO DINER • JOSEPH M.ª POUS

Lo triomf més gran que podíam esperar, ha coronat nostre treball, referent al descobriment del célebre furt literari teatral, clarament demostrat en lo número anterior. Las causas justas y honradas, sempre han trovat ressó en lo cor dels nobles fills d' aquesta terra.

Criminalitat del plagi

Tota energia intelectual ó material transformada en producte, tota acció benfactora producte de la voluntat conscient, siga de la naturalesa que 's vulga, cau de plé en l' exclussiu domini de son autor, y ningú pot apropiarsen sens cometre un acte criminal que en molts cassos no té pena senyalada per deficiencia en los códichs. Tot productor té l' innegable dret á que la seva producció li sia recompensada en satisfacció estètica ó retribució material pera suplir ab ella la energia empleada en l' acte de la producció. Negar aquest principi, es negar la justicia.

No hi ha cap escola filosòfica ni económica que 'l negui. Fins las més avançadas en economia social, las que proclaman la abolicció de la propietat, al negar al individu l' exclussiu goig ó monopoli del seu producte, no ho fan pera que un altre puga apoderarsen, sino pera que puga disfrutarse en comunitat la producció colectiva. Aixís donchs, destrueixen la propietat, pero no legalisan la usurpació, lo plagi. L' idea de justicia que encarnan, es la de fer participes als

L' actor inglés Darniw en una de sas creacions

impotents, de la producció dels privilegiats per la naturalesa, com entre bons germans se dis- fruta del patrimoni comú.

Circumscribimnos á la propietat artística, y més directament á una de sas ramàs, á la litera- ria. L' obra literaria, com producte de la inteli- gencia y no de la forsa, es d' un ordre superior á tota altre propietat. Los pobles incults no la coneixen, es sols patrimoni de las rassas supe- riors, y á ferla respectar devém dirigir tots nos- tres esforços.

L' escriptor que fa passar com á seva una obra agena, comet un robo d' un ordre més criminal que 'l lladre que s' apodera d' un objecte que no es seu. Qui roba en l' ordre material, pot robar lo que son posseïdor pot haver obtingut per medis punibles, per medi del treball agé, men- tres que qui roba en l' ordre intel·lectual, roba sempre lo producte legal d' una intel·ligencia moguda per una voluntat lliure.

La criminalitat del delicté augmenta segons lo grau d' il·lustració de cada poble. En los pobles incults no 's coneix lo robo intel·lectual; en los mitjanament civilisats una obra se fa prompte del domini de tothom y es plagiada sense pro- testa; en los que posseïxen una civilització re- finada, no tan sols los tribunals de fet castiguen severament lo plagi, sino que los de dret, ho siga 'l públich, dicta tan terrible sentència, que 'l plagiarí queda inhabilitat pera tota altre pro- ducció.

En aquesta terra, desgraciadament, no 'ns trobem en aquest cas. Aquí 's plagia y 's viu del plagi, y las casas editorials, los periódichs, y sobretot los teatres, portan una vida vergonyosa sots lo pés d' aqueixa cáfila de vividors de l' in- tel·ligencia, que son lo més gran obstacle pel desenrotll de nostre bona y verdadera litera- tura.

Pochs, molt poch, son los que s' atreveixen á parlar clar devant de tanta farsa. Si 'ns preciem de perteneixer á un poble civilisat, en lo qual se castiguen severament los robos de la propietat material, no es convenient que per més temps deixem passar sense protesta ni correctiu los ro- bos dels productes de la intel·ligencia.

¡Abaix los plagiaris!

JOSEPH ALADERN.

Teatro Catalá

GELOSÍA

Drama en un acte, en prosa, original de D. Ignasi Igle- sias. Estrenat la tarde del 24 del mes prop-passat, en lo «Centro de Contribuyentes», de Sant Andreu de Pa- lomar.

LA NIT

Quadro dramàtic, fantàstic, impresionista, en un acte, original del mateix autor y estrenada á continuació de l' anterior en lo mateix dia y lloch.

Las duas produccions agradaren molt, entusias- mant á la numerosa concurrencia que presenciá 'l seu estreno, essent aclamat repetidas vegadas lo seu autor, per los bons conceptes y acert en la nova forma de presentarlos. En lo desempenyo, que siguió molt bo, sobresurtí extraordinariament lo senyor Viñas.

UN VESTIT FET Á LA MODA

Comedia en un acte, en vers, original de D. Francisco Ba- dia. Estrenada 'l 24 del passat en lo «Cassino de la Prosperitat», de Manresa.

Va ésser rebuda ab grans aplausos, que obligaren al autor á presentarse al final de l' obra pera satisfer las justas aclamacions del públich.

Se distingiren en son desempenyo la senyora Playá y 'ls senyors Vidal, Gassó, Minguell, Isach y Coñat. —V. A.

LA CUBANA

Comedia en un acte, en prosa, original de D. Joseph Roig y Cordomí. Estrenada la tarde del 31 del passat en lo «Centro Cómich», Teatro Lirich.

Signé molt ben rebuda pel públich, y ho demostrá ab gran aplausó al final, demanant al autor.

De l' obreta aquesta, dirém, que si be es veritat que s' hi notan certs petits defectes, deguts á la poca táctica escénica del autor, en cambi hi ha chistes de molt bona sombra, que 'l públich celebrá ab grans riallas.

Sí, creyem del cas, referent al desempenyo, fer constar que no vejerem ab agrado las llicencias que 's pren- gué lo senyor Verano, encarregat del paper de senyor Pruna, en dir frases improvisadas, que segurament lo autor no había escrit.

Tots los demés que hi prengueren part ne sortiren airosos, fent menció especial de la senyora Pallardó y las senyoretas Panadés y Masriera. —F. A.

LA VIUDA

Sainete en prosa, un acte ab dos quadros, original de don Emili Vilanova. Estrenat la nit del dia 2 en lo Teatro Romea.

Ab desitj era esperada la última obreta escénica del distingit escriptor, que temps há venia anunciantse son estreno. Per fi, dimars passat tingué lloch.

La Viuda, es un quadret molt simpàtic y agrada- ble, especialment en tot lo que 's refereix al primer quadro, perdent bona part de tan bonas condicions, per lo que, toca al segon, alont hi passa molt poca cosa, quan precisament l' espectador hi preveu lo des- arrollo d' algún assumpto de caràcter més íntim entre la gent del casament y que sols seria un incident lo que ara ocupa tota la seva acció.

Lo llenguatge, comó de bona mà, es xispejant y gra- nejat d' acudits y giros especials, dels que sols lo senyor Vilanova n' es mestre en la materia.

Se demaná al autor, del que digueren que no 's tro- vaba al escenari.

Lo desempenyo voluntariós y deficient lo conjunt del segon quadro.

¡DITXÓS BALL DE MÁSCARAS!

Comedia en un acte, original de D. Francisco Figueras. Estrenada en la mateixa nit y teatro que l' anterior.

L' autor de *Lo marit de la difunta*, ha donat nova mos- tra de que, en éll, hi ha bona pasta d' autor dramàtic.

La segona producció que ha donat, mereixqué la ge-

neral aprobació de la concurrència, la que aplaudí repetidas vegades durant l' acció y especialment al final, per las bonas surtidas y acudits que abandon en l' obra.

Peca un tant d'extensió, y alleugerida, estem segurs que guanyaria molt.

Sigué ben desemenyada. La concurrència obliá al autor á surtir á rebre sos aplausos.—X.

LO VELL CHUMIC

Monólech en vers, original de D. N. Gumí. Estrenat lo dia 4 del passat en lo Teatro de Vendrell.

Es aquest monólech, d' assumpto purament patriòtic, y per sa valentia y estar ben escrit, agrada molt al públich, que demana ab insistència al autor.—P. V.

Lo Temps y l' Home

—Ja al mon te trovas: la vida á darte
jo he vingut are; jo puch portarte;
si vols, marchem.

—¡Oh! sí; ¡la vida!... vull ser... no 'm deixis...
¡lo mon!... vull veurel... vull que 'm segueixis...
correm, correm.

—Jo corro sempre; mes, ten en compte
que no puch ferne ni tart ni prompte:
á tot serem.

—Es que avant sempre l' afany me crida;
jo vull més ayre, més llum, més vida...
correm, correm.

—¡Oh, Temps! ¿qué esperas? ¡quina catxassa!
sempre t' aturas; reposas massa:
marxem, marxem.

—Jo may reposo; jo may espero,
que no dispo de mí per ferho:
correm, correm.

—Mira, Temps, mira, quanta hermosura:
¡tot es ufana!... ¡tot es verdura!...
¡qué goig trovem!

—Sí, sí; contéplau: aixó es la vida;
més cal passarla tota seguida:
correm, correm.

—¡Oh, benehit sías!... ¡lo plaher m' anega!...
la gloria 'm crida... l' amor me cega...
¡gosem, gosem!

—Sí: gosa, gosa; pero fes via;
gosa depressa, y ab alegría
correm, correm.

—¡Ay, Temps, com corres! ¿qué t' esperona?
lo goig se passa... lo cor, se 'm dona...
¿no reposem?

—¡Nó, nó: avant sempre; si 't fá recansa,
pren lo que puguís per recordansa:
correm, correm.

—Pero ¿hont me portas ab ta carrera?
¿no veus que ditxa deixem enrera?
¿no reculem?

—Jo no reculo may de la vida;
si tú m' anyoras, un altre 'm crida:
correm, correm.

—¡Oh, malehit sías!... ¿ahont m' arrossegas?...
la sanch me glassas... lo cor m' ofegas...
¡per Deu, parem!

—¡Ja, ja!... 'm fas riurer... Mira la fosa:
tot allí acaba; tot hi reposa;
¡correm!... ¡correm!

F. BONET CARRASCO.

Concurs Perenne

Esplicacions

Debem algunas explicacions als nostres constants col·laboradors respecte al funcionament d' aquest nou Concurs que habem probat de introduhir en LO TEATRO REGIONAL, pera estimular lo conreu de nostra literatura y donar més interés al periodich.

Al convocar lo Concurs referit, los que van debutar enviant articles, casi tots equivocaren la fetxa de recepció y surtida del article primer y en sa consecuenca, trobantse alashoras de palpitant actualitat la primera nova de la insurrecció de Cuba, varem rebre xispejants escrits tocant á la dita insurrecció, pero al arribar l' hora en que habia d' esser publicat un d' ells, la seva actualitat va desapareixer en primer terme per los telegramas que anunciaban lo final de la no comensada guerra y en segon, porque va endursen tota la atenció pública lo trágich fi del cruser «Reina Regente» nota de dol que va impedir rebessim articles aquella setmana.

A la següent, la cuestió periodística militar comensada á Madrid y continuada á Barcelona, va inspirar á nostra col·laboració munió de quadros escrits ab violents tons, pero devant del exemple de lo succehit á Madrid y aquí, varem creurer del cas estalviar al autor del que hauriam triat, un viatge á Montjuich y á nosaltres infinitat de molestias.

La dita setmana vam rebre l' article titulat *La idea felis*, únich que no tractaba l' assumpto candent de irritabilitat militar, y com no voliam que ningú pugués pensar-se que refugiam lo pago de la cantitat promesa, tal y no reunint qualitats apreciables y faltantli originalitat per haber parlat de la cosa lo *Diario de Barcelona*, vam publicar lo referit article qual firmant *Toholongo* ha resultat ser D. Joan Ribas Carreras, de Blanes, y al qual hem satisfet lo premi á que tenia dret conforme á lo promés en las Bases.

Lo succehit, y fins el present explicat, nos ha posat de relleu que la práctica es un gran mestre, y que la convocatoria de *Concurs Perenne* adoleix de defectes que deuen esmenarse.

Estudiarem, donchs, novament la questió y tornarem á cridar-lo tant aviat com puguem ocuparnos.

Entretant, estiguin tots preparats pera lo *XV Petit Concurs*, quina Convocatoria sortirà la setmana próxima.

LA REDACCIÓ.

La forsa del amor

Per allunyarme d' ella, la calúnnia,
 en son honor puríssim va cebarse,
 y en lloch d' encendre en mí la gelosia
 més encare en avant, vareig aymarla.

Lo destí malehit, entre jo y ella,
 va extendrer l' Occeá per separantse,
 y á l' altre part del mon vareig seguir-la,
 á despit del destí que 'ns allunyava.

Mes ¡ay! el llop de l' amor propi, un dia,
 per un motiu de rés va enverinar-se,
 y des' llavors, esclau d' aqueixa fera,
 no m' he atrevit á dirli una paraula!

A. LLIMONER.

Notas necrológicas

En Joseph Coroleu, ha mort.

Era fill de Barcelona, hont nasqué á 16 d' Agost de 1839.

Tenia donchs 56 anys, edat en la qual podiam esperar d' ell encara obras de valia, quan la dalia ha segat la seva vida.

Coroleu habia cursat jurisprudencia en nostra Universitat, però la passió en ell dominant era la literatura y lo estudi de la historia.

En sa joventut va viurer uns quants anys á París distingintse per las correspondencias que enviaba desde allí á distints periódichs de nostra ciutat.

Retornat á Barcelona va dedicarse ab ardor al estudi de la historia pátria servintli de abundant font lo Arxiu municipal y lo de la Corona d' Aragó.

Las primeras obras que va donar á llum d' aquesta índole, foren: *Las Cortes catalanas* y *Los fueros de Cataluña*, las dos en colaboració de D. Joseph Pella y Forgas.

Fillas del seu talent de investigació son també las obras: *Clarís y son temps*, *Historia de Villanueva y Geltrú*, *El feudalismo y la servidumbre de la gleba*, *Apuntes para la historia de la civilización catalana desde la caída del imperio romano hasta el advenimiento de los Borbones en España* (inédita), *Supersticiones de la humanidad*, *Colección de cartas familiares correspondientes als regnats de Pere del Punyalet y Johan 1.er*, y molts altres que fora llarch d' enumerar.

Era corresponent de la Real Academia de la Historia, y académich de número de la de Bonas Lletres, habent sigut president del Ateneo Barcelonés, lo curs de 1888 á 89.

Com á polítich, no habia may militat en los partits centralistas, y de temps formaba en las filas del regionalisme; habia pertenescut al di-

solt «Centre Catalá», d' aquesta ciutat, y pot dirse que en sa cátedra feu la seva professió de fe catalanista en un discurs excelent que pronunciá ab motiu de celebrarse la secció necrológica dedicada á honrar la memoria de D. Mariá Maspons y Labrós, lo dia 27 Novembre de 1885.

Las derreras obras que va escriurer foren *Las Memorias de un menestral* y lo *Dietario de la generalidad de Cataluña*, abduas repartidas per nostre colega *La Vanguardia*.

Importants son los treballs que deixa inédits, y ha deixat en curs de publicació la obra *América, su colonización, dominación é independencia*, que editan los Srs. Montaner y Simón. Pera la confecció de la dita obra, Coroleu, habia consultat varias obras que posseheix la Biblioteca Arús, en sa secció americanista, de qual colecció l' habiam sentit fer entussiasistas elogis; ditas consultas que van durar mesos de diari estudi, van ser fetas desde primers de 1894, resultant que D. Joseph Coroleu ha sigut lo primer que va aprofitarse de la noble fundació Arús.

Era individuo de gran número de societats científicas y literarias, y habia sigut diferentes ocasions Mantenedor dels Jochs Florals.

Nos habiam honrat ab sa amistat, y aixó fa que sentim doblement la pérdua que ab la seva mort experimenta Catalunya.

J. B. S.

Balada

Me 'n vaig á la guerra:
 per lliurá á ma terra
 m' hi crida 'l deber.
 No ploreu, la mare,
 no ploreu, que encare
 potsé 'n tornaré.

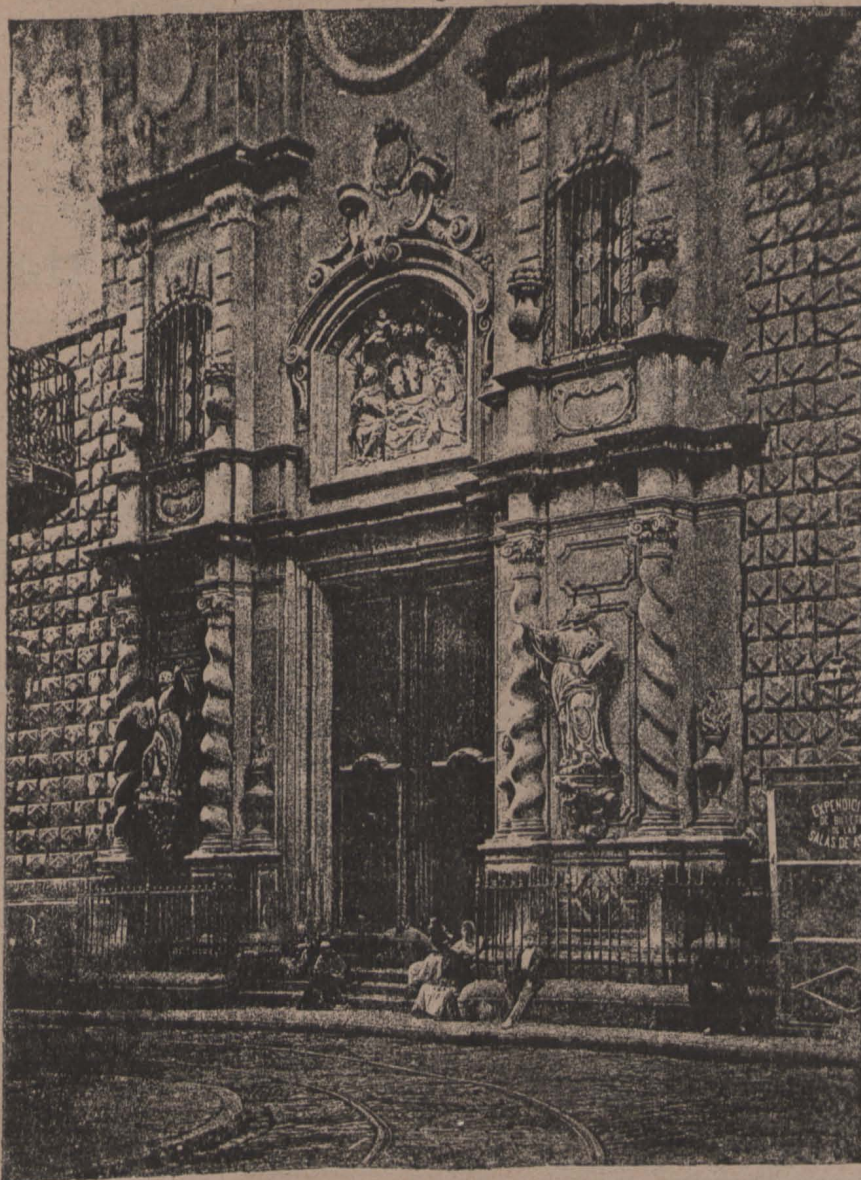
Mentres l' aucellada
 que hi ha en la clotada,
 ne deixi sentir
 cançons d' alegria,
 confieu, mare mia,
 ¡jo encar seré viu!

Si 'l rossinyol canta
 sa trista comlanta
 á vora 'l torrent,
 ohiula afanyosa,
 mareta amorosa,
 ¡ferit jo estaré!

Mes ¡ay! si algún dia
 damunt l' abadia
 sentiú xisclá 'l corb,
 llavors, mare meva,
 ploreune sens treva,
 ¡ploureu pel fill mort!

F. MARIO.

BARCELONA ARTÍSTICA

Fatxada de Betlem

Pessigollas

—¿Qué 'm contas?...
—Sí, noy, sí: La seva dona cansada d'ell, va buscar una ocasió, y, al tenirla, ¡pam! li fuig.
—Pero, donchs, y ella, áre, sense l'apoyo d'en Joan, ¿de quin pá fa las sopas?
—Del pá de barret.

—¿Qué fa ton pare?
—Llits.
—¿Y tú?
—Jo hi faig l'última feyna,
—¡Ja! ¿Hi posas lo santet de la capssalera?...
—¡No! M'hi ajech.

—¡Com diantre!... Y, ¿diu qu'ella va faltarli ab son cosí?...
—¡Vaya! ¡Ves, están tan be com estava ab lo seu marit!... ¡oh! y crech qu'era noble, ¿vritat?...

—Sí qu'ho era.
—Donchs, ella haurá perdut lo tractament que tenia haventla deixat lo seu marit?... are no 'l deu tenir lo «des»?...

—Al contrari, dona! avans, tenia 'l «des», donchs, are encare té 'l tractament més llarch: are té 'l «des» no sent honrada.

—Doneume cinch centims de mostassa: que siga bona, qu'es per la mare qu'está malalta.

—No 'n tenim, noy: si 'ls vols de fideus?...

—Fideus per remey?... qu'esteu de broma? Nó, nó; doneumels de carmetl-los.

LAMBERT ESCALER.

Un cas... com un cabàs

—Deu lo quart. ¿No 'm té present?
 Jo soch lo fill de 'n Matías,
 aquell que tants y tants dias
 va servirlo honradament.
 He hi pujat, per dirli jo,
 que fá un més me vaig casá,
 quina dona deixo á
 la seva disposició.

—Gracias per tanta finura.

—Y, volguent molt lluny aná,
 prop d' aquí vareig plantá
 una tenda de verdura.

He pensat, que 'n una banda
 de los meus aparadors
 uns versos anunciadors
 poden fer gran propaganda,
 he hi pujat, ab la esperansa
 de que vosté, sent poeta,
 podrà ferme una coseta
 aixís... ni forta, ni mansa.

—Ja pots descansar desd' ara,
 que t' ho faré desseguit,
 perquè jo estich agraït
 dels favors que 'm feu ton pare.

Quan me disposaba á escriure
 aquestos versos d' encàrrech,
 vareig veurer qu' hi havia,
 sobre la taula, una carta;
 en ella vaig lleigí, escrites,
 aquestas quantas paraulas.

—Amich: Se m' ha mort la sogra.
 Jo, content de tal desgracia,
 penso dedicarli uns versos
 que tú podràs enviar-me.
 Ton amich que no t' olvida,
 Ramiro.»

Sense recansa,
 agafo paper y ploma,
 y al cap de mitja hora escassa,
 l' Epitafi estava fet
 y l' altre *anunci* acababa.
 Crido al criat, y li dich:
 —Eixa carpeta, tancada,
 la durás á n' en Ramiro,
 y, després, aquesta altre
 la deixarás al tendé
 que veurás á aquí á dos passas.

—¡Poca vergonya!

—¡Ramiro!

—¡Tú de mí has volgut burlarte!
 Aixó es infame, es indigne
 d' un que amich vol titularse.
 ¿Pero, digas, no t' entench?...
 Explica ¿qué es lo que passa?
 —Passa, que, jo confiat,
 vaig lleigí lo que enviabas
 devant del *cadáver* d' ella,
 y pensa com van quedar-se
 los *convitados*, al sentir:
 «Aquí se venden patatas,
 huevos del dia, legumbres
 y langonizas baratas.»

Surto correns, y vejé

¡horror! que lo tender, cafre,
 no sabent mica de lletra,
 en l' aparadó enganchaba
 l' *Epitafi*, qu' aixís deya:
 «A má sogra idolatrada.»
 ¡Vas morir, y en mon deliri,
 sent morta, penso que 'ls rica.
 Per 'xó m' ánima, cautiva
 resta en aquet Cementiri!

SALVADOR BONAVIA.

Servey de fora

VILANOVA Y GELTRÚ.—Dissapte y diumenge passats, posá en escena la companyia dramática que actúa en lo Teatro Vilanoví, la tragedia *Jesús de Nazareth*, assistinhi molta concurrència. Foren aplaudidas bastantas escenas, en las que ressalta lo geni poétich de D' Angel Guimerá. S' hi distingiren especialment los actors senyors Perelló, Parera y la senyora Mallí.

La música del mestre senyor Morera, que s' executá per la orquesta «La Vilanovesa», fou aplaudida per la concurrència.

Ditas representacions de *Jesús de Nazareth*, han sigut las primeras que s' han donat fora de Barcelona, corresponent per tant á Vilanova l' honra de véurerla en un dels seus teatros primer que las demés poblacions de Catalunya.

A més d' obras castellanas, en las passadas festas ha posat en escena la companyia dramática que dirigeix D. Artur Parera, lo poema *Judas de Keriot*, de D. Frederich Soler, lo drama *Mal pare!* del senyor Roca y Roca, y la comedia en un acte *Nit de núvis*, qu' excitá la rialla de la concurrència, havent merescut nutrits aplausos en l' execució de las citadas obras lo personal de la companyia.—P. P. P.

TARRASSA.—Ultimament debutá en lo Teatro del Retiro d' aquesta ciutat, lo celebrat baix cantant compatricí nostre, D. March Barba, y aixó fou causa de que lo teatro s' omplís de gom á gom, d' una distingida concurrència.

Nostre amich cantá divinament la part de l' obra que 's posá en escena. La opinió general, es qu' ha fet grans progressos en l' art que comensa.

L' acompanyaren en la execució la senyora Carol·li y lo senyor Bugatto, que foren estrepitosament aplaudits.—M.

SANS.—Diumenge passat en la «Familiar Obrera» se posá en escaça un preciós drama, quin desempenyo siguié molt aplaudit.

Se representá després la divertida comedia catalana *La Malcasia de Sitjes*, que agradá moltíssim.—C.

VILASSÁ DE MAR.—Diumenge passat se representaren en lo Teatro de aquesta població, havent sigut molt del agrado del públich que hi assistí, lo drama *Genoveva*, y la pessa *Un bateig á cops de punys*.—R.

BADALONA.—En lo Teatro badalonés, diumenge passat, s' hi doná una representació de la tragedia *Passió y mort de Nostre Senyor Jesucrist*, que resultá bastant ben interpretada.—A.

Del meu àlbum

HISTÓRICH

Una mulata importuna
 deya á lo seu estimat:
 —Tú ray que haurás ben dinat
 y jo encare estich dejuna.

Ell qu'era de bona casta,
 al moment li respongué:
 —De dos que s'estimin bé,
 ab un sol que menji, basta.

—Escolta; parlant en plata,
 estich per lo positiu.—
 Li replicá la mulata,
 qu'era de geni molt viu:

—Será certíssim aixó;
 més si vols executarho,
 promesa faig d'acceptarho,
 si la que menja, só jó.

JOSEPH CORTILS Y VIETA.

Un sabí

Un químic de molta fama
 que visqué en edats remotas,
 diu que tingué la mania
 de analisá ab parsimonia,
 posanthi tot son saber
 perque no fallás la cosa,
esas tan líquidas perlas,
 las llágrimas de las donas.

Ab tots los seus ets y uts,
 cóntan las antigüas crónicas
 que va tancar-se en un quarto
 voltat d'embuts y retortas,
 alambins y cassoletas,
 y moltas altras endróminas,
 restant allá molt de temps
 portant á cap la seva obra.

Un jorn va sortir, somrient,
 assentant-se prop la porta
 ab un pergami á las mans
 que duya á dalt una nota
 que deya poch més ó menys:

«Las llágrimas de las donas...»
 y á mils de punts suspensius
 omplian la plana tota
 fins al final ahont llegías:

«... las donas sempre son donas.»

La gent lo prengué per boig
 y feya d'ell gran riota
 fins que un jorn al hospital
 morí, y, bona nit viola.

JOSEPH ALEMANY BORRÁS.

Novas

Se reparteixen ab lo present número las planas 49 á 64 de la bonica comedia *Lo Diner*. Aquesta obra quedarà ja terminada ab lo número vinent.

Com que se'n digué que alguns varen atribuir á cosa nostra lo que aném á exposar, y may nos ha agradat apropiarnos glorias ajenas, creyém del cas exposar lo següent:

Alguna persona interessada en dur una pedra més al sens igual procés teatral, va tenir un pensament digne d'aplauso per la bona intenció.

Enterada aquesta persona, per nostre número de dis-sapte passat, de l'obra que nosaltres anunciarem que se n'havia verificat lo furt, y desitjant proporcionar un dato més á la pública opinió, ¡qué va fer!... Suposém que posá en us algun secret y prodigiós invent. Tan casual seria que ja tingués l'exemplar en son poder, qu'encare que sembli impossible opiném per creurer, que aprofitant l'anunci que feyam de la casa editora, n'enviá á buscar un sens perdua de temps á París. Degué rébrel per telégrafo, y al endemá per la tarde, al Romea ja se'n repartía imprés un acte traduhit al catalá. ¡Prodigi de prodigis!

Per adelantar temps no demanaren permís á ningú. No vol dir res. L'objecte era demostrar com més aviat millor que, fins agafant l'últim acte de *Les Vacances du Mariage*, lo menos furtat, podia veurershi l'apropiació del ánima del desenllás.

La única llástima es que comissionaren pera la tal traducció á n'algun noy que deu saber lo francés igual que 'l turch, y va ferne una solemne desgracia. Opiném aixó, perque del contrari, hi hauria hagut mala fe, y, vaja... aixó ni pensarho!

De totes maneres, rebí 'l que va disposarho, la més coral enhorabona per la bona intenció.

¡Aixís deu fer-se si 's vol desenmascarar als plagiaris!

Dilluns al vespre, en aquesta Administració y devant d'escullida concurrencia composta en sa majoria de reputats literats y periodistas, se doná lectura de la bonica comedia *Campana Matrimonial*, trasplantada de *Les Vacances du Mariage*.

Se passá agradablement la vetlla fins á la una de la matinada.

Referent á la bondat del nou trasplantat, tothom exposá son pensament en unánima conformitat, de que 'n tots conceptes, es superiosíssim á *La Suripanta*, quin coteig s'aná fent en son total detriment.

En la impossibilitat d'omplir columnas de noms, y sens volguer omitirne algun, se dona, desde aquí mateix, las més expressivas gracias que d'un cor agraht hagín surtit may, pera tots quants han enviat y continuhin enviant felicitacions á D. Joseph Ximeno Planas, referent á sa triunfal campanya.

De cor els ho agraheix, tant per la deferencia, com pel calor en que totes ellas están expressadas, y sapi-gan pera 'l seu govern, que 'l Sr. Ximeno té 'l propósit de colleccionarlas totes, junt ab tot quant n'haurá dit la premsa, formantne aixís un Album quin exemplar únich, será un tresor pera ell tant estimat, que pot te

nirse per ben segur que no l'canviaria pas, per las 5,000 pessetas d'aquell senyor quina resposta encare espera.

Dijous se despedí en nostre teatro Principal la notable companyia de donya Maria Tubau.

Aquesta segona temporada no li ha sigut tot lo próspera qu'era de desitjar.

La *Carta Desclosa* que havém rebut y que de cor agraphim, hem cregut convenient no publicarla. Poden, si 'ls sembla be als senyors que la suscriuhen, enviarla *tancada* al interessat, si desitjan que se n'enteri. Per nostra part, l'original que 'ns han remés anirà incluit en l'Album de que parlém més amunt.

El Pentàgrama, important revista musical que 's publica á Madrid, ha comensat á repartir mensualment, junt ab lo periódich, partituras de composicions pera piano y cant.

Al Tívoli s'ha reeprés ab bona acceptació la celebrada sarsuela *De Sant Pol al Polo Nort*.

S'anuncia en lo teatro Novetats, la última setmana de representacions de la celebrada tragedia *Jesús de Nazareth*.

A Viena s'anuncia l'próxim estreno d'una ópera cómica del celebrat mestre Suppé. Hi ha gran curiositat per sentir-la, tota vegada que fá vint anys no n'havía presentat cap, y asseguravan que havia indicat no comprendren cap més.

Ab molta acceptació s'han donat en lo teatro Eldorado, varias representacions de la bonica comedia *El oso muerto*.

La companyia infantil que actúa en lo Circo Equestre, ha posat últimament en escena ab l'admirable interpretació que acostuma donar á totes las obras, las celebradas sarsuelas *El húsar* y *El chaleco blanco*.

L'apreciable colega *La Dinastia* ha donat aquesta setmana un exemple de que no es un mito la honradés periodística barcelonina.

En sa edició del dimecres, surtí, no se sab ab quin objecte, insertant un *suelto* defensant ab escassa lógica l'originalitat de *La Suripanta*. Donchs bé, siguié suficient que l'mateix dia nos personessim á la Direcció y Redacció á mostrarlos l'exemplar imprés de *Les Vacances du Mariage*, pera que al endemá surtís dit periódich rectificant ab energí, pochs cops vista, la confusió de que havían sigut víctimas.

Rebin nostre coral agraphiment, qu'encloú lo de la dignitat y honradés dels drets literaris.

Cul de sach

Se trovan en un dels corredors d'un teatro un espectador y l'autor de l'obra que acaba d'estrenarse.

—Molt senyor meu—diu aquell—aixó es escandalós, inaudit; vosté ha robat aquesta obra del francés.

—Bé; home; no s'exalti, potser tots dos tindrem rahó! ¿Vosté la coneix bé aquesta obra que diu?

—Sí, senyor; la tinch á casa, y la sé de memoria.

—Donchs miri, consúltala bé, y veurá que l'últim personatge que surt en escena en l'original francés, surt per la esquerra...

—¿Y qué?

—Que 'n la meva l'faig sortir per la dreta!

—Ah, aixís callo!

CATALUNYA

REUS.—La Font vella

Enigmas

Xarada

Ma total, ¿no la coneixen?
 donchs encare no han vist rés;
 ¡quina *tersa-quart-inversa*!...
 (aixó es parla guerresch).
 Fa un mes que la *prima-terça*
 m'ha fet perdre l'rostre seu
 ¡com m'encisa en sa front blanca
 arrinxolat son cabell!...
 sas dents, lo seu nas, sa boca...
 son cosset... ja inútil es,
 si ma *tot prima* tant *caya*
 que l'retrato no vull fer,
 no fos cas que algú li agradi
 y 'm deixi 'n á mi al carrer;
 l'estimo tant, que arreu penso
 que algú *dos-ters* l'amor seu.
 Y apar que *prima-dos-terça*
 ma total, ab amor ver:
 l'altre jorn des' sa finestra
 va tirarme al cap un test.

SISQUET DEL FULL.

Las solucions en lo pròxim número

Solucions dels insertats al número 162

ENDEVINALLA.—Poma.

TARGETA.—L'Ase d'en Mora.

Correspondencia al número vinent.

Tip. «La Académica», Ronda Universitat, 6